

Barne- og likestillingsdepartementet

Postboks 8036 Dep
0030 Oslo

E-OG LIKESTILLINGSDEP.	
kode: 321.01	
18/11-08	
Saksnr: 200803360	-023

Deres ref:

Vår ref: 2008/20769-6

Arkivkode: 008

Dato: 14.11.2008

Høringsuttalelse - forslag til forskrift om medmorskap m.m

Det vises til brev fra Barne-, og likestillingsdepartementet datert 01.10.2008 hvor forslag til forskrift om medmorskap m.m ble sendt ut på høring.

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet har gjort høringsbrevet kjent for regionkontorene, og gitt disse mulighet til å komme med sine uttalelser. Den uttalelsen som følger nedenfor er derfor en samlet uttalelse fra Barne-, ungdoms- og familieetaten til departementets forslag til forskrift om medmorskap m.m.

Barne-, ungdoms- og familieetaten støtter departementets forslag til forskrift om medmorskap, og slutter oss i hovedsak til det forslaget til forskrift som er fremlagt. Vi har imidlertid følgende kommentarer til forslaget:

- Etter vår oppfatning er det motstrid mellom §§ 3 og 9 i forslaget til forskrift. Etter § 9 er biologisk mor og medmor likestilt når det gjelder muligheten til å få fastsatt medmorskapet, mens det etter § 3 er vist til at den kvinnen som søker om medmorskap må ha samtykket til assistert befruktning. Begrepet "kvinnen som søker medmorskap" er ikke videreført i § 9, som må oppfattes slik at begge kvinnene kan anses som søkere siden det kun er nødvendig med underskrift fra en av dem.
- Videre er det i § 8 andre ledd åpnet for at samtykke til assistert befruktning kan legges til grunn ved fastsettelse av medmorskap, selv om fastsatt blankett ikke er benyttet. Dette skal imidlertid kun være aktuelt i de tilfeller det foreligger "særlige grunner". I høringsnotatet er det ikke vist til hva som kan være en slik særlig grunn, men det er påpekt at dette er en vurdering som bør ligge hos Skattedirektoratet som klageinstans. I § 8 er avgjørelsen lagt til folkeregistermyndigheten. Det er, slik vi ser det, ikke samsvar mellom innholdet i høringsnotatet og forslag til forskrift. Vi mener dette vil kunne skape unødig usikkerhet om praktiseringen av bestemmelsen, og det er heller ikke i tråd med forvaltningsrettslige prinsipper om at både første og andre instans skal ha like stor beslutningsmyndighet. Dersom Skattedirektoratet skal ha en videre myndighet til å dispensere enn det folkeregistermyndigheten skal ha, vil Finansdepartementet i tilfelle bli klageinstans for de avgjørelser Skattedirektoratet fatter. Vi antar dette ikke er en tilsiktet løsning.

- Når det gjelder de barna som blir født etter 1. januar 2009, men hvor inseminasjonen er foretatt før dette tidspunkt, mener vi det er behov for noen presiseringer: Det bør presiseres om disse barna faller inn under reglene om medmorskap, og i tilfelle, om samtykke til assistert befruktning gitt før loven og forskriftens ikrafttredelse vil falle inn under "særlige grunner" i forskriftens § 8. I sistnevnte tilfelle vil samtykke til inseminasjon typisk ikke være gitt på den fastsatte blanketten som i utgangspunktet er et vilkår etter forslaget. Ordlyden tilsier at alle barn født etter 1. januar 2009 omfattes av de nye reglene. Dersom det ikke godtas som en "særlig grunn" at samtykket i disse tilfellene ikke er gitt på fastsatt blankett, vil de barn som er unnfanget ved inseminasjon før 1. januar 2009 i praksis ikke falle inn under de nye reglene. Det bør, etter vårt syn, også fremgå om den dokumentasjon det vises til i forslaget § 7 kan innhentes fra helsestellet i ettetid. Både hensynet til folkeregistermyndighetens saksbehandling og hensynet til likebehandling tilsier at det bør være en form for overgangsregler i disse sakene.
- Etter vårt syn bør det også fremgå hvordan rutinene for omgjøring fra partnerskap til ekteskap skal være.
- Vi ønsker også å påpeke at partenes underskrifter i anledning søknad om medmorskap (særlig viktig når det gjelder samtykker) bør være bekreftet av offentlig tjenestemann eller advokat. Dette fordi det er av stor betydning at notoriteten sikres best mulig når det er tale om etablering av livslange relasjoner. I motsatt fall kan man se for seg at underskrifter lettere kan bestrides.

Med hilsen

Ann-Marit Sæbønes
direktør

Vårin Jarnæss
rådgiver